

Zpráva o případech bez nápravy

podle § 24 odst. 1 písm. b) zákona č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv

Vyrozumívám Poslaneckou sněmovnu Parlamentu České republiky o případech, v nichž se mi nepodařilo dosáhnout dostatečných opatření k nápravě, přestože jsem vyrozuměl nadřízený úřad nebo vládu nebo jsem svá zjištění ze šetření zveřejnil podle § 20 zákona o veřejném ochránci práv.

A. **Ochránce se neúspěšně pokusil přimět krajský úřad a Ministerstvo zdravotnictví, aby důkladně prověřily, zda lékařka správně vede zdravotnickou dokumentaci (sp. zn. 5111/2021/VOP)¹**

Stěžovatelka se domnívala, že její lékařka nedodrжуje zákonem stanovené požadavky na vedení elektronické zdravotnické dokumentace. Současně měla za to, že některé záznamy do ní nezaevidovala, nebo je dodatečně upravovala. Podala proto stížnost krajskému úřadu. Ten jí shledal nedůvodnou. Odůvodnil to tím, že lékařka vede zdravotnickou dokumentaci v listinné podobě, přičemž tato nejeví známky manipulace či falšování.

Ochránce zjistil, že si krajský úřad vyžádal od lékařky zdravotnickou dokumentaci stěžovatelky, ale nepořídil si její kopii. Do úředního záznamu o nahlížení do ní přitom nepopsal, co přesně obsahuje. Ochránce tak nemohl ověřit, zda jsou závěry krajského úřadu správné. Vyzval ho proto, aby znovu prověřil způsob vedení zdravotnické dokumentace a zohlednil přitom několik záznamů, které lékařka poskytla stěžovatelce.

Krajský úřad znovu nahlédl do zdravotnické dokumentace stěžovatelky a pořídil si z ní kopii. Následně shledal, že ji lékařka vede v listinné podobě. Ochránce však měl pochybnosti, zda tomu tak skutečně je. Jedním z důvodů bylo například to, že u každého záznamu chybělo razítko a podpis. Tyto náležitosti obsahovaly jen listy s několika záznamy. To mohlo nasvědčovat tomu, že k vyhotovení listinné dokumentace dochází s prodlením.

Ochránce se obrátil na Ministerstvo zdravotnictví. To se k postupu krajského úřadu vyjádřilo pouze v obecné rovině, aniž by zaujalo stanovisko k posuzovanému případu stěžovatelky.

B. **Dosazování indexovaných výdělků při výpočtu důchodu (sp. zn. 5722/2021/VOP)²**

Pokud smlouva o sociálním zabezpečení umožňuje pro nárok na důchod zohlednit i doby pojištění podle právních předpisů třetích států, ale neřeší, jak se s dobami dle předpisů třetích států má nakládat pro účely stanovení vyměřovacího základu, je třeba při výpočtu

1 Zpráva o šetření, závěrečné stanovisko a vyrozumění nadřízenému úřadu jsou dostupné v Evidenci stanovisek ochránce, viz <https://eso.ochrance.cz/Nalezene/Edit/12556>.

2 Zpráva o šetření, závěrečné stanovisko, vyrozumění nadřízenému úřadu jsou dostupné v Evidenci stanovisek ochránce, viz <https://eso.ochrance.cz/Nalezene/Edit/12828>.

důchodu použít právní úpravu, která určuje, jakým způsobem se doby v daném třetím státě hodnotí.

Stěžovatel nebyl spokojen s postupem ČSSZ při stanovení výše jeho starobního důchodu.

ČSSZ přiznala stěžovateli dílčí starobní důchod za použití Smlouvy o sociálním zabezpečení mezi Českou republikou a Kanadou. Jen české a kanadské doby pojištění však stěžovateli ke vzniku nároku na starobní důchod nestačily. Protože smlouva s Kanadou umožňuje započítat i doby pojištění získané ve třetích státech za podmínky, že obě strany smlouvy jsou s třetím státem vázány smlouvami o sociálním zabezpečení, které obsahují ustanovení o sčítání dob, započítala ČSSZ stěžovateli rovněž doby získané v Turecku a v Bulharsku.

Při výpočtu výše důchodu se pro účely stanovení vyměřovacího základu kanadské doby pojištění vylučují (o tyto doby se snižuje počet kalendářních dnů připadajících na rozhodné období, z něhož se použijí výdělků pro výpočet důchodu). Smlouva ale již neřeší, jak se v tomto případě má nakládat s dobami pojištění získanými ve třetích státech. ČSSZ bulharské a turecké doby také vyloučila.

Pokud smlouva nestanoví pravidla, jak se má s dobami pojištění získanými ve třetích státech nakládat pro účely stanovení vyměřovacího základu při výpočtu důchodu, je třeba použít úpravu, která zacházení s dobami pojištění pro stanovení výše důchodu upravuje. V případě bulharských dob jsou to koordinační nařízení Evropské unie a v případě dob tureckých Smlouva mezi Českou republikou a Tureckou republikou o sociálním zabezpečení. Na jejich podkladě měla ČSSZ dosadit za bulharské a turecké doby pojištění tzv. indexované výdělků (upravené tuzemské výdělků).

Protože ČSSZ trvala na správnosti svého postupu a odmítla přijmout opatření k nápravě, obrátil se ochránce na ministra práce a sociálních věcí, ani on však ochráncem navržené opatření k nápravě nepřijal.

Brno 30. dubna 2024

JUDr. Stanislav Křeček
veřejný ochránce práv
(elektronicky podepsáno)